

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. APD – 6/17 - 37
din 14.06.2018**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012,
Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a
membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr.
220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului
Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului
Consiliului Concurenței nr. 6 din 03.04.2017, observațiile făcute de părți asupra
raportului de investigație și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data de 21.02.2017, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea
de la „Parcul de Autobuse nr. 1” SA nr. 01/5 din 20.02.2017 completată ulterior prin
scrisoarea nr. 01/6 din 28.02.2017, în care au fost reclamate acțiunile „Telautogar”
SRL cu privire la aplicarea de către aceasta a unor condiții presupuse a fi inechitabile
la serviciile de autogară.

Potrivit plângerii, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA consideră că prin acțiunea
reclamată au fost încălcate prevederile art. 11 alin. (2) lit. a) și f) din Legea
concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Ca urmare a examinării preliminare a plângerii, Plenul Consiliului Concurenței
prin Dispoziția nr. 6 din 03.04.2017, a dispus inițierea investigației referitor la
semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183
din 11.07.2012 de către „Telautogar” SRL privind impunerea unor condiții
inechitabile de tranzacționare la serviciul de autogară.

I. Părțile implicate

Reclamantul

„Parcul de Autobuse nr. 1” SA, IDNO 1003600059093 - întreprindere care activează în baza Licenței Seria A MMII nr. 045936 valabilă până la 05.03.2019 pentru activitatea de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate și ocazionale (în trafic național și internațional), precum și în baza autorizațiilor de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional pe rutele regulate Chișinău – Telenești și Chișinău – Văsieni Seria ANTA nr. 0108818, Seria ANTA nr. 0108817, Seria ANTA nr. 0108824, valabile până la 13.07.2024.

Reclamatul

„Telautogar” SRL, IDNO 1013606001154 – întreprindere care desfășoară activitate de autogară, situată în or. Telenești în baza licenței Seria A MMII nr. 050591 valabilă până la 31.12.2020.

De asemenea, „Telautogar” SRL prestează servicii privind transportul rutier contra cost de persoane prin servicii regulate și ocazionale (în trafic național) în baza Licenței Seria A MMII nr. 052091 valabilă până la 19.07.2018, precum și în baza autorizațiilor de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional pe rutele regulate Chișinău – Telenești și Chișinău - Văsieni Seria ANTA nr. 0104367, Seria ANTA nr. 0104370, Seria ANTA nr. 0104368, valabile până la 10.05.2023.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul pieței relevante.

Determinarea pieței relevante reprezintă un instrument de identificare și de definire a cadrului în care se exercită concurența. În funcție de natura problemei concurențiale, dimensiunile pieței relevante pot fi diferite.

Piața relevantă se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Potrivit pct. 1 din contractul nr. 13 din 01 ianuarie 2016, încheiat între „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA, obiectul contractului stabilește

relațiile dintre autogară și transportator în domeniul transporturilor auto de călători și bagaje pe rutele regulate, atribuite pentru deservire transportatorului.

În conformitate cu art. 5 al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, noțiunea de autogară semnifică *spațiu special delimitat, amenajat și dotat pentru a permite staționarea autobuzelor/autocarelor la peroane, îmbarcarea sau debarcarea persoanelor din autobuze/autocare, precum și pentru a oferi condiții și servicii pentru autobuze/autocare și persoanele aflate în așteptare.*

Concomitent, potrivit art. 86 alin. (2) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, *activitatea de autogară se efectuează în spații special amenajate și dotate, destinate staționării vehiculelor rutiere antrenate în activități de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate, îmbarcării/debarcării persoanelor și oferirii condițiilor și serviciilor pentru vehiculele rutiere și pentru persoanele aflate în așteptare, în care se desfășoară activități specifice transportului rutier contra cost de persoane prin servicii regulate.*

Conform art. 4 din Codul Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, distinge transportul rutier de persoane prin servicii regulate ca fiind o categorie separată a transportului rutier de persoane, iar art. 5 din Codul Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014 stabilește că prin transport rutier de persoane prin servicii regulate se înțelege – serviciul de transport rutier contra cost de persoane, care asigură transportul persoanelor, pe bază de bilete de călătorie individuale, în conformitate cu graficele de circulație, pe trasee determinate, în care îmbarcarea/debarcarea persoanelor transportate în/din vehicul se face în puncte de oprire prestabilite.

„Parcul de Autobuse nr. 1” SA deține autorizația de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional nr. 0108818 valabilă de la 14.07.2016 până la data de 13.07.2024 pentru cursa Chișinău (07:30) - Telenești (15:50) și autorizația de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional nr. 0108817 valabilă de la 14.07.2016 până la data de 13.07.2024 pentru cursa Chișinău (10:15) - Telenești (15:10), potrivit cărora punctul de pornire/sosire a capătului de rută este gara auto din or. Telenești administrată de „Telautogar” SRL.

De asemenea, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA deține autorizația de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional nr. 0108824 valabilă de la 14.07.2016 până la 13.07.2024 pe cursa Chișinău (15:05) – Văsieni (06:00) în care autogara din or. Telenești figurează ca oprire în tranzit.

Astfel, activitatea de operator de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate sa face exclusiv prin intermediul autogărilor licențiate în acest sens.

Prin urmare, având în vedere cele precizate mai sus, ținând cont de acțiunea reclamată de „Parcul de Autobuse nr. 1” în sensul cazului investigat se definesc următoarele piețe relevante:

- *piața prestării serviciilor regulate de transport rutier de persoane contra cost;*
- *piața activității de autogară.*

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică relevantă se referă la zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Potrivit licenței Seria A MMII nr. 050591 valabilă până la 31.12.2020, „Telautogar” SRL își desfășoară activitatea de autogară în or. Telenești.

Conform autorizațiilor de transport rutier Seria ANTA nr. 0108818, Seria ANTA nr. 0108817, Seria ANTA nr. 0108824, valabile până la 13.07.2024, „Parcul de Autobuse nr. 1” activează pe rutele regulate Chișinău – Telenești și Chișinău – Văsieni.

Prin urmare, având în vedere cele precizate mai sus, în acest caz piețele relevante geografice se definesc ca:

- *teritoriul autogării din or. Telenești;*
- *rutele Chișinău – Telenești și Chișinău – Văsieni.*

Astfel, în sensul cazului investigat, se definesc următoarele piețe relevante:

- *piața prestării serviciilor regulate de transport rutier de persoane contra cost pe rutele regulate Chișinău – Telenești și Chișinău – Văsieni;*
- *piața activității de autogară din or. Telenești.*

Poziția dominantă

Art. 11 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 se aplică întreprinderilor care dețin o poziție dominantă pe una sau mai multe piețe relevante.

Conceptul de poziție dominantă este definit în art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 ca fiind *o poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordându-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori.*

Potrivit art. 10 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 *întreprinderile investite cu drepturi exclusive sunt considerate drept întreprinderi cu poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi.*

Totodată, potrivit art. 49 lit. d) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, *operatorii de transport rutier/întreprinderile care efectuează operațiuni de transport rutier au obligația să încheie, în localitatea unde există mai multe*

autogări, contracte cu una dintre acestea, la libera alegere, în vederea prestării serviciilor de transport rutier prin servicii regulate pe rutele atribuite spre deservire în modul stabilit și să notifice imediat ANTA despre contractul încheiat.

Concomitent, în conformitate cu art. 34 alin. (1) și art. 38 alin. (14) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, programele de transport rutier stabilesc pentru fiecare rută autogările și stațiile publice utilizate pentru plecări, opriri în tranzit și sosiri (program adoptat prin Ordinul Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31.12.2014). Autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic local, municipal, raional și interraional se eliberează doar pentru rutele/cursele incluse în programele de transport rutier și atribuite conform prezentului articol, în termen de 5 zile lucrătoare de la data atribuirii. Se reiterează faptul că autorizația de transport rutier se eliberează transportatorilor pentru rutele incluse în program împreună cu graficul de circulație, în care sunt prestabilite autogările ca punct de pornire/sosire și punct de tranzit.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 90 alin. (1) lit. g) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, întreprinderile înregistrate ce desfășoară activitate de autogară au obligația să încheie contracte de acces în autogară, în conformitate cu graficele de circulație aprobate, cu operatorii de transport rutier deținători de autorizație de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic național pe perioada de valabilitate a programului de transport rutier.

Prin urmare, reieșind din prevederile legale, precum și de faptul că în or. Telenești activitatea de autogară se desfășoară în baza licenței doar de către „Telautogar” SRL, iar operatorii de transport rutier potrivit art. 49 lit. d) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014 au obligația să contracteze în acest sens cu „Telautogar” SRL pentru autorizațiile pe care le dețin pe cursele regulate ce au ca punct de pornire/sosire autogara din Telenești, rezultă că „Telautogar” SRL deține poziție dominantă pe *piața activității de autogară în orașul Telenești*, în raport cu acești operatori de transport rutier.

Perioada de timp supusă examinării

În urma examinării circumstanțelor de fapt invocate în plângere, Consiliul Concurenței concluzionează că la data de 15.02.2017 „Telautogar” SRL a sistat vânzarea biletelor la cursele Telenești – Chișinău atribuite spre deservire operatorului de transport rutier „Parcul de Autobuse nr.1” SA, din motivul lipsei contractului de colaborare dintre transportator și autogară.

În acest sens, în cadrul investigației s-a constatat faptul că părțile au activat în lipsa contractului privind transportul auto de călători începând cu data de 01.01.2017 până pe data de 23.05.2018, dat fiind faptul că reclamantul nu era de acord cu clauzele

contractuale propuse spre semnare de către reclamat, în proiectul contractului pentru anul 2017.

Astfel, la data de 24.05.2018 „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA au încheiat contractul privind transportul auto de călători nr. 16.

Reieșind din cele expuse mai sus, perioada de timp supusă examinării se consideră începând cu data de 01.01.2017 – până la data de 23.05.2018.

III. Acte și fapte constatate

În urma studierii cadrului normativ, precum și în rezultatul examinării informațiilor și materialelor anexate la dosar, se conchide următoarele.

„Telautogar” SRL prestează activitate de autogară în or. Telenești în baza Licenței Seria A MMII nr. 050591 valabilă până la 31.12.2020. De asemenea, reclamatul, potrivit Licenței Seria A MMII nr. 052091 valabilă până la 19.07.2018 și autorizațiilor de transport rutier Seria ANTA nr. 0104367, Seria ANTA nr. 0104370 și Seria ANTA nr. 0104368, valabile până la 10.05.2023, este abilitat întru a presta servicii de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate și ocazionale în trafic național pe rutele regulate Chișinău – Telenești și Chișinău – Văsieni.

Prin urmare, „Telautogar” SRL are următoarele curse spre deservire: Chișinău (12:45) – Telenești (08:40), Chișinău (14:30) – Telenești (06:30) și Chișinău (15:05) – Văsieni (06:00). În acest sens, se constată că „Telautogar” SRL pe lângă serviciile prestate în calitate de autogară, prestează și servicii de operator de transport rutier pe rutele regulate atribuite spre deservire, fiind concurentul direct cu „Parcul de Autobuse nr.1” SA, care activează pe aceleași rute regulate.

Reclamantul, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA, consideră că „Telautogar” SRL, în calitate de prestator unic pe piața activității de autogară din or. Telenești, impune acceptarea unor condiții inechitabile prevăzute în proiectul contractului nr. 13 din 01.01.2017 privind transportul auto de călători și lipsește operatorul de transport rutier de dreptul de negociere a clauzelor contractuale prevăzute în acesta.

Astfel, se constată că în urma neînțelegerilor apărute între părți la semnarea contractului, „Telautogar” SRL a sistat vânzarea biletelor pe trei zile în luna februarie 2017 către „Parcul de Autobuse nr. 1” SA din motivul lipsei contractului de colaborare.

„Parcul de Autobuse nr. 1” SA, consideră că „Telautogar” SRL, prin comportamentul său, încalcă prevederile art. 11 alin. (2) lit. a) și f) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Totodată, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că începând cu anul 2010, după schimbarea proprietarului autogării din Telenești au început a apărea probleme la încheierea contractului de colaborare între părți.

De asemenea, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA, a comunicat faptul că autobuzul acestuia pleca în rută cu un număr redus de călători, în același timp „Telautogar” SRL efectua curse suplimentare în afara orarului de circulație cu îmbarcarea de 100%.

Din materialele anexate la plângere se conchide că în anul 2010 „Transport” SA, prin scrisoarea nr. 19 din 26.05.2010 semnată de directorul [...] (în prezent [...]) este administrator la „Telautogar” SRL care a fost creată ca urmare a reorganizării prin separare a „Transport” SA și înregistrată de Oficiului Teritorial Orhei a Camerei Înregistrării de Stat prin Decizia din 09.04.2013) a comunicat că până la data de 26.05.2010 „Parcul de Autobuse nr. 1” SA nu a încheiat contract de colaborare cu Autogara, iar referitor la actul de divergență nr. 1 înaintat de „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că nu este de acord cu excluderea din contractul nr. 11 a pct. 2.2.4; 2.2.5; 2.2.14; 3.1.2 lit. b), d), e), pct. 3.2. 3.4; 5.3; 5.5.

Astfel, în anul 2010 între „Transport” SA din Telenești și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a fost încheiat contractul nr. 11 din 01.01.2010 fără a fi acceptate modificările propuse de „Parcul de Autobuse nr. 1” SA prin actul de divergență.

În anul 2013 „Transport” SA prin scrisoarea nr. 03 din 18.02.2013 semnată de directorul [...] a comunicat că „Transport” SA nu este de acord cu actul de divergență la contractul de colaborare dintre autogară și transportator și a informat „Parcul de Autobuse nr. 1” SA că, dacă până pe data de 20.03.2013 nu se prezintă la stația auto Telenești pentru negocierea și semnarea contractului, „Transport” SA va fi nevoită să sisteze vânzarea biletelor de călătorie la rutele atribuite „Parcul de Autobuse nr. 1” SA. Iar în anul 2015 „Parcul de Autobuse nr. 1” SA la contractul propus de „Telautogar” SRL nr. 15 din 01.01.2015 a înaintat un act de divergență prin care a solicitat modificarea și excluderea unor clauze din respectivul contract.

În altă ordine de idei, prin scrisoarea nr. 5 din 06.03.2017, „Telautogar” SRL a comunicat că până în anul 2016 contractul de colaborare între Stația Auto și transportator se încheia conform Ordinului Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor nr. 132 din 21.04.2010 prin care a fost aprobat contractul model de colaborare între autogară și transportator. În anul 2016 la elaborarea contractului între „Telautogar” SRL și transportatori a fost luat ca bază contractul de colaborare dintre „Gările și Stațiile Auto” ÎS și transportatori, contractele pentru anul 2016 fiind identice pentru toți transportatorii aceștia semnându-le inclusiv și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA.

De asemenea, „Telautogar” SRL a comunicat că dat fiind faptul că contractele încheiate între acesta și transportatori au expirat pe data de 31.12.2016, operatorii de transport urmau să se prezinte până la data de 01.01.2017 pentru a negocia și a semna un nou contract. Contractul propus spre semnare pentru anul 2017 este identic ca și contractul din anul 2016, cu excepția penalităților care au fost micșorate. „Telautogar”

SRL a menționat că din 15 transportatori cu care a colaborat în anul 2016, 14 s-au prezentat și au semnat un nou contract pentru anul 2017 excepție făcând „Parcul de Autobuse nr. 1” SA, clauzele contractelor pentru anul 2017 fiind identice pentru toți transportatorii.

Totodată, „Telautogar” SRL prin scrisoarea nr. 5 din 06.03.2017, a comunicat Consiliului Concurenței că la începutul lunii ianuarie 2017, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA nu s-a prezentat pentru a negocia un nou contract, astfel, prin șoferul angajat la întreprinderea „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a fost transmis un proiect de contract de colaborare pentru a face cunoștință, dar nu pentru a fi semnat.

Prin scrisoarea nr. 01/5 din 14.02.2017 adresată „Telautogar” SRL și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că a fost înștiințată de către șoferii care îndeplinesc ruta Chișinău–Telenești despre faptul că începând cu 15.02.2017 nu vor fi primiți la autogara Telenești din motivul lipsei contractului de colaborare. De asemenea, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA prin această scrisoare a solicitat de la „Telautogar” SRL expedierea unui contract de colaborare ștampilat și semnat pentru a fie examinat și pentru a se putea expune asupra acestuia.

În aceeași ordine de idei, se constată că prin scrisoarea nr. 01/13 din 03.03.2017 „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că nu a primit oficial contractul de prestări servicii de la „Telautogar” SRL, însă a recepționat un contract care nu este semnat și ștampilat, transmis prin intermediul șoferului care activează pe ruta Chișinău - Telenești, având dubii în autenticitatea lui, dar totuși a remis actul de divergență asupra acestui proiect de contract.

În altă ordine de idei, „Telautogar” SRL, prin scrisoarea nr. 5 din 06.03.2017, a comunicat Consiliului Concurenței că, sistarea (ca avertisment pe 3 zile) vânzării biletelor la cursele atribuite spre deservire „Parcul de Autobuse nr. 1” SA, a fost făcută în temeiul lipsei contractului de colaborare dintre autogară și operator de transport rutier. Totodată, reclamatul menționează faptul că pe parcursul anului 2016 de către „Parcul de Autobuse nr. 1” SA la cursa Chișinău 7.30 – Telenești 15.50 au fost comise 275 de suspendări a cursei fără nici o explicație, suma amenzilor conform contractului de colaborare nr. 13 din 01.01.2016 urmând să fie de 27500 lei, însă nu a fost încasat nici un leu din contul operatorului de transport rutier.

Cu referire la clauzele contractuale, se menționează faptul că „Parcul de Autobuse nr. 1” SA prin actele de divergență din anul 2010, 2013, 2015 și 2017 a solicitat modificarea cuantumului unor penalități cât și excluderea unora dintre acestea. Astfel, în tabelul 1 este redată informația cu referire la evoluția categoriilor de penalități stabilite de „Telautogar” SRL, pentru „Parcul de Autobuse nr. 1” SA cât și a cuantumului acestora.

Tabelul nr. 1: Evoluția categoriilor și a cuantumului penalităților stabilite de „Telautogar” SRL față de transportator

Nr.	Contractul model aprobat prin Ordinul MTID nr. 132 din 21.04.2010	Contractul nr. 11 din 01.01.2010 dintre „Transport” SA și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA	Contractul nr. 13 din 01.01.2016 dintre „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA	Proiectul contractului pentru anul 2017 propus spre semnare „Parcul de Autobuse nr. 1” SA
1.	<p>Pentru fiecare cursă suspendată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 lei - pentru cursa suburbană - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 de minute; • 50 lei - pentru cursa interurbană - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu întârziere de peste una oră; • 100 lei - pentru cursa internațională - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu întârziere de peste una oră. 	<p>Pentru fiecare cursă suspendată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 lei - pentru cursa suburbană - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 de minute; • 50 lei - pentru cursa interurbană - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu întârziere de peste una oră; • 100 lei - pentru cursa internațională - dacă mijlocul de transport nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu întârziere de peste una oră. 	<p>Pentru fiecare cursă suspendată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40 lei - pentru cursa suburbană dacă autovehiculul nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 minute; • 100 lei - pentru cursa interurbană sau internațională - dacă autovehiculul nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 minute. 	<p>Pentru fiecare cursă suspendată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30 lei - pentru cursa suburbană dacă autovehiculul nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 minute; • 50 lei - pentru cursa interurbană sau internațională - dacă autovehiculul nu a fost prezentat sau a fost prezentat pentru îmbarcarea publicului călător cu o întârziere de peste 30 minute.
2.	<p>Pentru fiecare caz de expediere a autovehiculului în cursă fără înscrierile în documentele de</p>	<p>Pentru fiecare caz de expediere a autovehiculului în cursă fără înscrierile în documentele de parcurs</p>	<p>Pentru fiecare caz de expediere a autovehiculului în cursă țară înscrierile în documentele de parcurs</p>	<p>Pentru fiecare caz de expediere a autovehiculului în cursă fără înscrierile în documentele de parcurs</p>

	parcurs despre starea tehnică a acestuia sau despre susținerea de către echipaj a examenului medical - 50 lei.	despre starea tehnică a acestuia sau despre susținerea de către echipaj a examenului medical - 50 lei.	despre starea tehnică a acestuia sau despre susținerea de către echipaj a examenului medical - 50 lei.	despre starea tehnică a acestuia sau despre susținerea de către echipaj a examenului medical - 50 lei.
3.			Pentru eliberarea biletelor de către conducătorii auto pe teritoriul Autogării, cu condiția că casele lucrează - 200 lei.	Pentru eliberarea biletelor de către conducătorii auto pe teritoriul Autogării, cu condiția că casele lucrează - 200 lei.
4.	Pentru neintrarea în gările auto a curselor tranzit - 70 lei.	Pentru neintrarea în gările auto a curselor tranzit - 70 lei.	Pentru neintrarea în Autogara a curselor tranzit - 70 lei.	Pentru neintrarea în Autogară a curselor tranzit - 20 lei.
5.		Pentru îmbarcarea călătorilor fără bilete de conducătorii auto pe teritoriul „Autogării” sau îndreptarea lor în afara teritoriului „Autogării” pentru a fi îmbarcați se întocmește un act referitor la această încălcare și se încasează o amendă în suma costului unui bilet până în punctul final la această rută, pentru fiecare călător fără bilete.	Pentru îmbarcarea călătorilor fără bilete de conducătorii auto pe teritoriul Autogării: sau îndreptarea lor în afara teritoriului Autogării pentru a fi îmbarcați - 100 lei.	Pentru îmbarcarea călătorilor fără bilete de conducătorii auto pe teritoriul Autogării: sau îndreptarea lor în afara teritoriului Autogării pentru a fi îmbarcați - 100 lei.
6.		Pentru depistarea cazurilor de sustragere a plăților suplimentare de către conducătorii auto (transportatorii) de la pasageri și procurarea biletelor de către ei (transportatorii) la casele „Autogării”, de contribuire a conducătorilor auto la	Pentru depistarea cazurilor de sustragere a plăților suplimentare de către conducătorii auto(transportatorii) da la călători și procurarea biletelor de către ei (transportatorii) la casele Autogării , de contribuire a conducătorilor auto la procurarea de către	Pentru depistarea cazurilor de sustragere a plăților suplimentare de către conducătorii auto(transportatorii) da la călători și procurarea biletelor de către ei (transportatorii) la casele Autogării , de contribuire a conducătorilor auto la procurarea de către

		procurarea de către pasageri a biletelor scurte (până la punctele apropiate și nu până la punctul final) - 100 lei.	călători a biletelor scurte până la punctele apropiate și (până la punctul final) - 100 lei.	călători a biletelor scurte (până la punctele apropiate și nu până la punctul final) - 100 lei.
7.		Pentru fiecare caz de încălcare a dispozițiilor administrației „Autogării” - 50 lei.	Pentru fiecare caz de încălcare a dispozițiilor administrației Autogării - 50 lei.	Pentru fiecare caz de încălcare a dispozițiilor administrației Autogării - 50 lei.
8.		Pentru neintrarea pe peronul de sosire al „Autogării” în scopul debarcării pasagerilor și neexecutarea înscrierilor la dispecerul „Autogării” - 100 lei.	Pentru neintrarea pe teritoriul Autogării în scopul debarcării, călătorilor și neexecutarea scrierilor la dispecerul Autogării - 100 lei.	Pentru neintrarea pe teritoriul Autogării în scopul debarcării, călătorilor și neexecutarea scrierilor la dispecerul Autogării - 100 lei.
9.			Pentru încălcarea regimului igienico-sanitar și a ordinii publice pe teritoriul Autogării - 50 lei.	Pentru încălcarea regimului igienico-sanitar și a ordinii publice pe teritoriul Autogării - 100 lei.
10.			Pentru refuzul de a îmbarca și transporta călătorii cu bilete procurate prealabil de la casele Autogării - în suma biletelor vândute.	Pentru refuzul de a îmbarca și transporta călătorii cu bilete procurate prealabil de la casele Autogării - în suma biletelor vândute.

Sursa: contractele încheiate între „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA.

Reieșind din datele prezentate în tabelul 1, rezultă că categoriile de penalități aplicate față de „Parcul de Autobuse nr. 1” SA și cuantumul acestora a avut o evoluție progresivă manifestată prin includerea de penalități noi și majorarea cuantumului celor existente până în anul 2016 în raport cu penalitățile care au fost stabilite prin contractul model aprobat prin Ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 132 din 21.04.2010. În anul 2017 penalitățile care erau și în contractul model din 2010 au fost micșorate în raport cu anul 2016, celelalte rămânând neschimbate, cu excepția penalității pentru încălcarea regimului igienico-sanitar și a ordinii publice pe teritoriul Autogării care în anul 2017 s-a majorat de la 50 lei la 100 lei. Astfel, cele expuse mai sus denotă faptul că penalitățile și cuantumul acestora se stabilesc în mod unilateral de către „Telautogar” SRL.

Totodată, prin scrisoarea nr. 02/11 – 835 din 26.04.2017, Ministerul

Transportului și Infrastructurii Drumurilor a comunicat că Ordinul nr. 132 din 21.04.2010, prin care a fost aprobat contractul model de colaborare între autogară și transportator, este în vigoare, prin urmare are putere juridică.

De asemenea, Ministerul Economiei și Infrastructurii prin scrisoarea nr. 14/4 – 670 din 25.01.2018 a comunicat Consiliului Concurenței că, contractul model de colaborare între autogară și transportator aprobat prin Ordinul nr. 132 din 21.04.2010, are forță obligatorie între părțile contractante, care au obligațiunea să execute întocmai prestațiile asumate prin acest contract.

În urma examinării contractului model de prestări servicii între transportator și autogară, aprobat prin Ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 132 din 21.04.2010, în raport cu proiectul contractului nr. 13 din 01.01.2017 care a fost propus spre semnare de către „Telautogar” SRL reclamantului, se constată faptul că există deosebiri esențiale între acestea în parte ce ține de clauzele contractuale privind reținerea unilaterală a penalităților, cuantumul și natura penalităților este diferită, termenul de decontare e prevăzut sub anumite condiții care variază în funcție de vânzările obținute de către transportatori.

Prin urmare în contractul - model aprobat prin Ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nu este prevăzută clauza referitor la reținerea unilaterală a penalităților, cuantumul penalităților e diferit, termenul de decontare e prevăzut sub anumite condiții care variază în funcție de vânzările obținute de către transportatori.

În ceea ce privește stabilirea și reținerea penalităților/amenzilor Consiliul Concurenței conchide următoarele. Potrivit art. 90 alin. (1) lit. e), j) și k) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, întreprinderile înregistrate ce desfășoară activitate de autogară au următoarele obligații:

- *să țină evidența curselor plecate și sosite, precum și ordinea cronologică de efectuare a lor, în registrul de evidență;*
- *să verifice și să admită la deservirea curselor doar vehiculele rutiere care corespund cerințelor sanitare;*
- *să verifice și să admită deservirea curselor doar în baza documentelor obligatorii necesare pentru a fi prezente la bordul vehiculului rutier, prevăzute de prezentul Cod.*

Concomitent, potrivit art. 8 alin. (1) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, *autoritatea care asigură implementarea documentelor de politici publice și strategiilor naționale de dezvoltare în domeniul transporturilor rutiere, controlează și supraveghează respectarea legislației naționale și internaționale în domeniu de către operatorii de transport rutier și de către întreprinderile ce desfășoară activități conexe transportului rutier este ANTA.*

În aceeași ordine de idei, în conformitate cu pct. 7 alin. (26) și (28) din Hotărârea de Guvern nr. 539 din 23.04.2008 cu privire la crearea Instituției Publice ANTA, principale atribuții ale ANTA sunt:

- *monitorizarea și controlul activității de transport rutier și activităților conexe acesteia, care se efectuează în trafic și/sau la sediile operatori de transport rutier și/sau la sediile de desfășurare a activităților, inclusiv conexe acestora, conform legislației în vigoare, de către inspectorii împuterniciți în acest scop prin deciziile conducerii ANTA;*

- *aplicarea sancțiunilor contravenționale, în limitele competenței, conform legii.*

În conformitate cu art. 197 alin. (8) al Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, *efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate la alte ore de pornire sau pe alt itinerar decât cele prevăzute în graficul de circulație, conform actului permisiv, cu excepția efectuării curselor suplimentare în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (4) și (5) din Codul transporturilor rutiere, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale cu sau fără 2 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.*

Totodată, potrivit art. 204 alin. (6) și (7) al Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, *admiterea plecării fără bilet de călătorie de pe teritoriul autogării cu transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul mijlocului de transport sau de către persoana responsabilă de aprobarea ieșirii în cursă a unității de transport de pe teritoriul autogării, se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale și omiterea eliberării pe traseu a biletului de călătorie în transportul urban în comun ori în transportul rutier de persoane prin servicii regulate de către conducătorul mijlocului de transport sau de către persoana responsabilă de taxarea călătoriei, se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.*

Potrivit art. 407 alin. (1) al Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, *contravențiile prevăzute art. 197 alin. (1)–(10), și art. 204, se constată de către organele de specialitate ale administrației publice în domeniul transportului rutier, electric, feroviar și naval, conform tipului de transport corespunzător competenței.*

De asemenea, potrivit art. 354 Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore. Concomitent, potrivit art. 400 al aceluiași Cod, contravențiile prevăzute la art. 354, se constată și se examinează de către poliție.*

În aceeași ordine de idei, se reiterează faptul că categoriile de penalități stabilite față de reclamant a avut o evoluție progresivă manifestată prin includerea de penalități suplimentare în proiectul contractului pentru anul 2017 propus spre semnare, în raport cu contractul model aprobat prin Ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 132 din 21.04.2010. Astfel, în proiectul contractului privind transportul auto de călători pentru anul 2017 au fost depistate următoarele penalități suplimentare după cum urmează:

a) pentru eliberarea biletelor de către conducătorii auto pe teritoriul Autogării, cu condiția că casele lucrează - **200 lei**;

b) pentru îmbarcarea călătorilor fără bilete de conducătorii auto pe teritoriul Autogării: sau îndreptarea lor în afara teritoriului Autogării pentru a fi îmbarcați - **100 lei**;

c) pentru depistarea cazurilor de sustragere a plăților suplimentare de către conducătorii auto (transportatorii) da la călători și procurarea biletelor de către ei (transportatorii) la casele Autogării, de contribuire a conducătorilor auto la procurarea de către călători a biletelor scurte (până la punctele apropiate și nu până la punctul final) - **100 lei**;

d) Pentru fiecare caz de încălcare a dispozițiilor administrației Autogării - **50 lei**;

e) Pentru neintrarea pe teritoriul Autogării în scopul debarcării, călătorilor și neexecutarea scrierilor la dispecerul Autogării – **100 lei**;

f) Pentru încălcarea regimului igienico-sanitar și a ordinii publice pe teritoriul Autogării - **100 lei**;

g) Pentru refuzul de a îmbarca și transporta călătorii cu bilete procurate prealabil de la casele Autogării - **în suma biletelor vândute**.

Reieșind din specificul încălcărilor supuse penalităților menționate la lit. b), c) și e), se concluzionează faptul că acestea se încadrează în normele legale prevăzute la art. 197 alin. (8) și art. 204 alin. (6) și (7) din Codul contravențional nr. 218 din 24.10.2008. În aceste condiții, se creează premise ca operatorii de transport rutier să fie sancționați de două ori pentru aceeași faptă (*non bis in idem*), de către autogară în temeiul contractului, cât și de organul de control ANTA în temeiul Codului contravențional și legislației în vigoare.

Cu referire la penalitatea ce prevede încălcarea ordinii publice pe teritoriul autogării lit. f), se menționează că acesta se încadrează în norma legală prevăzută la art. 354 din Codul contravențional nr. 218 din 24.10.2018. În acest sens, Ministerul Afacerilor Interne în temeiul art. 400 al Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008, este responsabil de constatarea faptelor ce încalcă ordinea publică. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 354, menționat mai sus, (care prevede în mod

expres răspunderea persoanelor fizice) operatorul de transport rutier se poate pomeni în situația de a fi sancționat de către autogară pentru fapta unei persoane fizice (conducătorul auto), mai mult decât atât autogara nu este competentă de a constata și de a aplica amenzi/penalități pentru faptele ce încalcă ordinea publică.

Circumstanțele menționate mai sus, relevă faptul că autoritatea competentă întru a constata încălcările comise de către operatorii de transport rutier este ANTA, prin urmare aceasta este în drept să aplice penalități/amenzi operatorilor de transport rutier și nicidecum autogara. Totodată, autogara nu este în drept de a constata și aplica penalități/amenzi operatorilor de transport rutier pentru încălcarea ordinii publice pe teritoriul autogării, organul competent fiind Ministerul Afacerilor Interne.

În altă ordine de idei, se constată că la data de 24.05.2018 „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA au semnat contractul privind transportul auto de călători nr. 16. În urma examinării acestuia se concluzionează faptul că „Telautogar” SRL a exclus clauzele inechitabile în partea ce ține de natura amenzilor și penalităților ce nu țin de competența autogării, cu excepția clauzelor prevăzute la pct. 3.1.2 lit. c) și e), după cum urmează:

- pentru depistarea cazurilor de contribuire a conducătorilor auto a transportatorului la procurarea de către călători a biletelor scurte – 50 lei;

- pentru neintrarea pe teritoriul autogării în scopul debarcării călătorilor și neefectuarea înscrierilor la dispecerul autogării – 50 lei.

Totodată, se reiterează faptul că „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a invocat în plângere că „Telautogar” SRL fiind concurent direct cu acesta, în mod intenționat și concomitent cu cursa „Parcul de Autobuse nr. 1” SA efectua curse suplimentare în afara graficului de circulație, pentru al lipsi pe acesta de călători.

Potrivit art. 90 alin. (4) și alin. (5) al Codului Transporturilor rutiere nr. 150 din 17.07.2014, *deținătorii licenței pentru desfășurarea activității de autogară au următoarele obligații: În zilele de sărbători și sfârșit de săptămână cu flux de călători sporit, conducătorul autogării are dreptul să implice suplimentar vehicule rutiere ale operatorilor de transport rutier care efectuează servicii regulate de transport rutier în localitatea sau direcția dată. La implicarea suplimentară a vehiculelor rutiere pentru efectuarea serviciilor regulate de transport rutier, conform alin. (4), prioritate se acordă operatorului de transport rutier care efectuează un serviciu regulat autorizat, iar în caz de refuz al acestuia, se apelează la alți operatori de transport care efectuează servicii regulate în localitatea sau direcția dată.*

Prin scrisoarea nr. 08/3-1-3393 din 25.04.2017 ANTA a comunicat faptul că ruta Chișinău – Telenești este deservită de către următorii operatori de transport rutier: „Popovici Ștefan” ÎI, „Telautogar” SRL, „Galprim” SRL, „Familia Harea” ÎI, „Tatiana Corman” ÎI, „Parcul de Autobuze nr. 1” SA, „Carcea Nina” ÎI, „Andrei Harea” ÎI.

În aceeași ordine de idei, potrivit scrisorilor nr. 5 din 06.03.2017, nr. 9 din 26.05.2017 și nr. 16 din 11.12.2017 expediate de reclamat către Consiliul Concurenței, se conchide că în perioada ianuarie 2016 – noiembrie 2017 toate cursele suplimentare au fost efectuate de către „Telautogar” SRL cu excepția a șapte curse suplimentare efectuate de către „Andrei Harea” ÎI, „Popovici Ștefan” ÎI, „Galprim” SRL și „Fanus-Trans” SRL.

De asemenea, se concluzionează că, efectuarea curselor suplimentare au fost dispuse în zile de sărbători și de odihnă, zile cu flux de călători sporit.

Totodată, se menționează că majoritatea curselor suplimentare au fost efectuate la orele 16:30 și 16:40 (conform autorizațiilor de transport rutier „Parcul de Autobuse nr. 1” SA efectuează cursele regulate din autogara Telenești la orele 15:10 și 15:50.

În aceeași ordine de idei, se constată că în perioada ianuarie 2016 – ianuarie 2017 „Telautogar” SRL a îndeplinit 5 curse suplimentare între orele de plecare din autogară a curselor efectuate de către „Parcul de Autobuse nr. 1” SA. Astfel, în tabelul de mai jos este redată informația în ceea ce privește efectuarea curselor suplimentare de către „Telautogar” SRL în raport cu orele de plecare din autogară a „Parcul de Autobuse nr. ” SA.

Tabelul nr. 2: Efectuarea curselor suplimentare de către „Telautogar” SRL în raport cu orele de plecare din autogară a „Parcului de Autobuse nr. 1” SA

Data	Orele de plecare din autogara Telenești a curselor efectuate conform programului de către „Parcul de Autobuze nr.1” SA		Orele curselor suplimentare efectuate de către „Telautogar” SRL
	15:10	15:50	
07.02.16	15:10	15:50	15:30
08.03.16	15:10	15:50	15:30
09.05.16	15:10	15:50	15:10
27.11.16	15:10	15:50	15:30
08.01.17	15:10	15:50	15:30

Sursa: scrisorile nr. 5 din 06.03.2017 și nr. 9 din 26.05.2017

Prin scrisoarea nr. 01/36 din 15.08.2017, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că la cursa cu ora de pornire 15:10 din autogara Telenești au fost vândute: 15 bilete pentru data de 07.02.2016, 19 bilete pentru data de 08.03.2016, 19 bilete pentru data de 27.11.2016 și 20 bilete pentru data de 08.01.2016. Cât privește cursa din data de 09.05.2016, se menționează că aceasta n-a fost efectuată.

Totodată, „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că a început să deservească cursa cu ora de plecare 15:50 din autogara Telenești începând cu luna martie 2017. De asemenea, se menționează că capacitatea autobuzului este de 20 de persoane. Prin urmare, mijlocul de transport a „Parcul de Autobuse nr. 1” SA care

deservea cursa regulată cu ora de plecare 15:10 a fost îmbarcat practic la maxim.

În altă ordine de idei, „Telautogar” SRL a motivat efectuarea curselor suplimentare doar de către acesta din motiv că operatorii de transport rutier nu doresc să efectueze curse suplimentare, deoarece cursele suplimentare de regulă se efectuează la orele târzii și aceștia nu doresc să se întoarcă din Chișinău fără călători. De asemenea, reclamatul a comunicat faptul că din partea „Parcul de Autobuse nr. 1” SA nu a parvenit niciodată solicitare de a efectua curse suplimentare în zilele cu flux de călători sporit. Operatorii de transport rutier („Parcul de Autobuse nr. 1” SA, „Popovici Ștefan” ÎI, „Galprim” SRL, „Familia Harea” ÎI, care sunt autorizați întru a deservi ruta Chișinău – Telenești) au comunicat că ei nu au fost informați în ceea ce privește efectuarea curselor suplimentare de către autogară. Probe privind refuzul transportatorului de a efectua cursele suplimentare sau înștiințarea de către autogară cu privire la acestea nu au fost prezentate.

Reieșind din prevederile legale ce reglementează regimul juridic privind dispunerea curselor suplimentare, mai exact art. 90 alin. (4) și alin. (5) al Codului Transporturilor rutiere nr. 150 din 17.07.2014, se conchide că legiuitorul nu a specificat expres prin ce metodă trebuie să fie informat operatorul de transport rutier la dispunerea curselor suplimentare de către autogară, în aceste condiții este dificil de probat faptele ce au legătură cu înștiințarea privind efectuarea curselor suplimentare sau refuzul de a efectua acestea. Mai mult decât atât, ținând cont că „Telautogar” SRL activează pe ruta regulată Chișinău – Telenești, acesta la fel are prioritate în deservirea curselor suplimentare, prin urmare, acest fapt denotă că „Telautogar” SRL se încadrează în limitele legale prevăzute la art. 90 alin. (4) și alin. (5) al Codului Transporturilor rutiere nr. 150 din 17.07.2014.

În altă ordine de idei se menționează că, majoritatea operatorilor de transport rutier („Galprim” SRL scrisoare nr. 27/02 din 27.02.2018, „Familia Harea” ÎI scrisoarea nr. 001 din 05.03.2018, „Tatiana Corman” ÎI scrisoarea nr. intrare 174 din 23.03.2018, „Carcea Nina” ÎI scrisoare nr. intrare 214 din 26.01.2018, „Andrei Harea” ÎI scrisoare nr. intrare 342 din 01.02.2018) au comunicat că efectuarea curselor suplimentare nu le afectează activitatea. Alți operatori de transport rutier „Popovici Ștefan” ÎI prin scrisoarea nr. intrare 210 din 26.01.2018 și „Parcul de Autobuse” SA prin scrisoarea nr. 01/67 din 15.01.2018, au comunicat că efectuarea curselor suplimentare le afectează activitatea, fără a aduce probe relevante care denotă acest fapt. Astfel, „Popovici Ștefan” ÎI a invocat precum că dispunerea curselor suplimentare afectează activitatea acestuia deoarece fluxul de călători în totalmente s-a retras în a doua jumătate a zilei. Nu poate fi luat în considerare acest argument dat fiind faptul că este la discreția călătorilor de a decide în ce jumătate a zilei să facă călătoria. Mai mult decât atât, potrivit autorizației de transport rutier Seria ANTA nr.

0105472 valabilă până la data de 07.06.2023, „Popovici Ștefan” ÎI operează curse regulate în toate zilele din săptămână, însă cursele suplimentare sunt dispuse doar în zilele cu flux de călători sporit, care de regulă au loc în zilele de la sfârșitul săptămânii, precum și în zilele de sărbători.

Reieșind din cele relatate mai sus, în perioada analizată (ianuarie 2016 – noiembrie 2017) se conchide faptul că „Telautogar” SRL nu a prejudiciat activitatea întreprinderii „Parcul de Autobuse nr. 1” SA prin dispunerea curselor suplimentare pe ruta regulată Chișinău – Telenești. Astfel, probe relevante în acest sens nu au fost identificate care denotă faptul că efectuarea curselor suplimentare au adus prejudicii operatorilor de transport rutier.

Prin scrisorile nr. APD – 05/144 – 832 și nr. APD – 05/145 - 831 din 10.04.2018, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a remis către „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA copia raportului de investigație în vederea acordării dreptului de a prezenta observații pe marginea acestuia. „Parcul de Autobuse nr. 1” SA nu a prezentat observații asupra raportului de investigație. „Telautogar” SRL, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, în vederea exercitării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 14 din 10.05.2018, a prezentat observații asupra raportului de investigație. Totodată, se concluzionează că probe și informații suplimentare relevante nu au fost prezentate.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali, prin impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare.

Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele:

În ceea ce privește acțiunile întreprinderii „Telautogar” SRL privind dispunerea curselor suplimentare, se conchide că pe parcursul investigației nu au fost stabilite probe pertinente și concludente care denotă faptul săvârșirii de către reclamat a unui abuz de poziție dominantă, prin urmare, acțiunea reclamată nu se încadrează în prevederile art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni întrucât acțiunea dată nu a afectat concurența deoarece în conformitate cu art. 90 alin. (4) și alin. (5) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, efectuarea curselor suplimentare de către „Telautogar” SRL, a fost dispusă în limitele legale, fără a prejudicia activitatea

operatorilor de transport rutier.

Cu referire la acțiunile întreprinderii „Telautogar” SRL privind impunerea unor condiții inechitabile de tranzacționare la activitatea de autogară, se constată că pe parcursul desfășurării investigației au fost stabilite suficiente probe pertinente și concludente care denotă faptul săvârșirii de către reclamat a unui abuz de poziție dominantă, prin urmare, a fost încălcat art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, din următoarele considerente:

1. În conformitate cu art. 8 alin. (1) al Codului Transporturilor Rutiere nr. 150 din 17.07.2014, pct. 7 alin. (26) și (28) din Hotărârea de Guvern nr. 539 din 23.04.2008 cu privire la crearea Instituției publice ANTA, art. 407 din Codul contravențional nr. 218 din 24.10.2008, autoritatea de control competentă de a constata și aplica amenzi operatorilor de transport rutier pentru încălcarea legislației în vigoare este ANTA. De asemenea, în temeiul art. 400 din Codul contravențional nr. 218 din 24.10.2008, autoritatea competentă de constata și aplica amenzi pentru încălcarea ordinii publice este Ministerul Afacerilor Interne. Prin urmare, constatarea de către autogară a încălcărilor comise de către operatorii de transport rutier, este contrară prevederilor legale întrucât autogara nu este autoritatea cu funcție de control.

2. Acțiunea de impunere față de reclamatant a condițiilor inechitabile de tranzacționare prevăzute în contract s-a manifestat prin sistarea vânzării билетelor pe trei zile la rutele atribuite spre deservire „Parcului de Autobuse nr. 1” SA. Drept motiv ce a stat la baza acestei sistări a fost dezacordul operatorului de transport rutier de a semna proiectul contractului pentru anul 2017 cu „Telautogar” SRL. Totodată, în cadrul audierilor din data de data de 11.06.2018 „Parcul de Autobuse nr. 1” SA a comunicat că decontările mijloacelor financiare obținute din vânzările билетelor se fac cu mari întârzieri de către „Telautogar” SRL, fapt confirmat prin certificatul contabil din 12.06.2018, (scrisoare nr. intrare 2256 din 13.06.2018).

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse în cadrul prezentei investigații, acțiunea întreprinderii reclamate „Telautogar” SRL manifestate prin impunerea de penalități și amenzi ce nu țin de competența autogării, prevăzute în proiectul contractului pentru anul 2017 propus spre semnare „Parcul de Autobuse nr. 1” SA întrunește semnele constitutive ale faptei prevăzute la art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

În aceeași ordine de idei, se conchide că celelalte contracte privind transportul auto de călători încheiate între „Telautogar” SRL și operatorii de transport rutier pentru anul 2017 sunt identice cu proiectul contractului pentru anul 2017 propus spre semnare reclamatantului.

Astfel, abuzul de poziție dominantă a fost comis pe piața activității de autogară în limita teritoriului autogării din or. Telenești.

Potrivit art. 71 lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, aceste întreprinderi încalcă prevederile art. 5 și 11.

În funcție de durată în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (5) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, fapta se încadrează la încălcări de durată medie (de la un an la cinci ani) - factor 1,2.

În funcție de gravitatea faptei conform art. 72 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, fapta se încadrează la încălcări de gravitate mică, întrucât acțiunea privind impunerea unor condiții inechitabile de tranzacționare la serviciul de autogară a fost săvârșită de „Telautogar” SRL din imprudența. În acest sens, prin scrisoarea nr. 5 din 06.03.2017, reclamatul a comunicat că în anul 2016 la elaborarea contractului privind transportul auto de călători a luat ca bază contractul de colaborarea între transportator și „Gările și Stațiile Auto” ÎS, pentru anul 2017 a fost încheiat același contract numai că au fost micșorate amenzile. Astfel, Consiliul Concurenței conchide că, „Telautogar” SRL la întocmirea contractului pentru anul 2017 s-a axat pe contractele încheiate între operatorii de transport rutier cu „Gările și Stațiile Auto” ÎS. Acest fapt denotă că „Telautogar” SRL considera contractele date că sunt elaborate în limitele normelor legale, în contextul în care „Gările și Stațiile Auto” ÎS este cea mai mare întreprindere ce desfășoară activitate de autogară.

Acțiunea „Telautogar” SRL privind impunerea unor condiții inechitabile de tranzacționare la serviciul de autogară, conform constatărilor în cadrul investigației a afectat piața la nivel local, dat fiind faptul că „Telautogar” SRL prestează activitate de autogară doar în or. Telenești, deservind 15 operatori de transport rutier din circa 191 operatori de transport rutier ce prestează același gen de activitate (date obținute din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei pe anul 2016). Reieșind din numărul redus de operatori de transport rutier ce colaborează cu „Telautogar” SRL, precum și de faptul că activitatea de autogară este prestată la nivel local, se constată că acțiunea dată este de gravitate mică.

Astfel, nivelul de bază al amenzii pentru gravitatea faptei în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a fost stabilit la [...] din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2017.

Conform art. 72 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării ([...] în funcție de gravitatea faptei înmulțit cu 1,2 factorul aferent încălcării de durată medie).

Potrivit scrisorii nr. intrare 687 din 13.06.2018 „Telautogar” SRL pentru anul 2017 a realizat cifra de afaceri în mărime de [...] lei.

Potrivit art. 36 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii și urmează a fi transferate pe codul IBAN de încasări MD83TRGAAA14311701000000.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443-XV din 24.12.2004, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de beneficiar este exercitată de către Ministerul Finanțelor, cod fiscal 1006601000037.

Debitor este „Telautogar” SRL, or. Telenești, str. Dacia 6, MD-5800, IDNO – 1013606001154, [...].

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39, art. 41 lit. h) și lit. p), art. 71 lit. a) și art. 72 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Telautogar” SRL prin impunerea „Parcul de Autobuse nr. 1” SA unor condiții inechitabile de tranzacționare la activitatea de autogară în partea ce ține de clauzele contractuale privind natura penalităților și amenzilor ce nu țin de competența autogării, prevăzute în proiectul contractului privind transportul auto de călători pentru anul 2017 la pct. 3.1.2. lit. e), f), h) și k).
2. A aplica întreprinderii „Telautogar” SRL o amendă pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 3 485,79 lei (trei mii patru sute optzeci și cinci, 79 bani).
3. Suma prevăzută la pct. 2 se va achita la bugetul de stat timp de 60 de zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012”.
4. A obliga „Telautogar” SRL, până la data de 15.09.2018 să excludă din contractul privind transportul auto de călători nr. 16 din 24.05.2018, încheiat între „Telautogar” SRL și „Parcul de Autobuse nr. 1” SA clauzele prevăzute la pct. 3.1.2 lit. c) și e) și să informeze Consiliul Concurenței despre acțiunile întreprinse până la data de 01.10.2018.
5. A obliga „Telautogar” SRL, până la data de 15.09.2018, să modifice toate

contractele privind transportul auto de călători, astfel, încât să fie asigurată respectarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și să informeze Consiliul Concurenței despre acțiunile întreprinse până la data de 01.10.2018.

6. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE